

POLISI CHWYTHU'R CHWIBAN

1. RHAGARWEINIAD

- 1.1. Yn aml, gweithwyr yw'r cyntaf i sylweddoli y gall fod rhywbeth sylweddol o'i le o fewn y Cyngor, ac o dan y Cod Ymddygiad Gweithwyr mae'n ofynnol iddynt adrodd ar faterion o'r fath. Fodd bynnag, efallai na fyddant yn mynegi eu pryderon oherwydd eu bod yn teimlo y byddai siarad i fyny yn annheyrngar i'w cydweithwyr neu i'r Cyngor. Gallant hefyd ofni aflonyddu neu erledigaeth. O dan yr amgylchiadau hyn gall fod yn haws anwybyddu'r pryder yn hytrach na rhoi gwybod am yr hyn a all fod yn amheuaeth o gamymddwyn.
- 1.2. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i'r safonau uchaf posibl o ran bod yn agored, yn gywir ac yn atebol. Yn unol â'r ymrwymiad hwnnw, rydym yn disgwyl i weithwyr, ac eraill yr ydym yn delio â nhw, sydd â phryderon difrifol am unrhyw agwedd ar waith y Cyngor ddod ymlaen a lleisio'r pryderon hynny. Cydnabyddir y bydd yn rhaid i'r rhan fwyaf o achosion fynd ymlaen yn gyfrinachol.
- 1.3. Mae'r ddogfen bolisi hon yn ei gwneud yn glir y gallwch wneud hynny heb ofni erledigaeth, gwahaniaethu neu anfantais ddilynol. Bwriad y Polisi hwn yw annog a galluogi gweithwyr i godi pryderon difrifol o fewn y Cyngor yn hytrach nag edrych dros broblem neu chwythu'r chwiban o'r tu allan.
- 1.4. Mae'r polisi hwn wedi'i drafod gyda'r undebau llafur perthnasol a sefydliadau proffesiynol ac mae'n cael eu cefnogi.

2. NODAU A CHWMPAS Y POLISI HWN

2.1 Nod y polisi hwn yw:-

- eich annog i deimlo'n hyderus wrth godi pryderon difrifol ac i gwestiynu a gweithredu ar bryderon ynghylch ymarfer
- darparu llwybrau i chi godi'r pryderon hynny a chael adborth ar unrhyw gamau a gymerwyd
- sicrhau eich bod yn cael ymateb i'ch pryderon a'ch bod yn ymwybodol o sut i fynd ar eu trywydd os nad ydych yn fodlon
- rhoi sicrwydd i chi y cewch eich diogelu rhag dial neu erledigaeth posibl os ydych yn credu'n rhesymol eich bod wedi gwneud unrhyw ddatgeliad er budd y cyhoedd

2.2 Bwriad y Polisi Chwythu'r Chwiban yw ymdrin â phryderon difrifol megis:

- ymddygiad sy'n drosedd neu'n dorcyfraith
- datgeliadau sy'n ymwneud â chamweinyddu cyfiawnder
- risgiau iechyd a diogelwch, gan gynnwys risgiau i'r cyhoedd, defnyddwyr gwasanaeth, yn ogystal â gweithwyr eraill

- difrod i'r amgylchedd
- defnydd amhriodol neu anawdurdodedig o arian cyhoeddus neu adnoddau eraill
- twyll a llygredd posibl
- cam-drin cleientiaid, neu
- ymddygiad anfoesegol arall.

Pwy all godi pryder o dan y Polisi hwn?

2.3 Mae'r Polisi yn berthnasol i bawb:

- gweithwyr Cyngor Dinas Caerdydd
- gweithwyr contractwyr sy'n gweithio i'r Cyngor, er enghraifft, staff asiantaeth, adeiladwyr a gyrwyr
- gweithwyr cyflenwyr
- y rhai sy'n darparu gwasanaethau o dan gontract neu gytundeb arall gyda'r Cyngor yn eu heiddo eu hunain, er enghraifft, cartrefi gofal
- gweithwyr gwirfoddol yn gweithio gyda'r Cyngor.

2.4 **Staff Contractwyr** – dylech adrodd unrhyw bryderon i'r Cyngor o dan y Polisi hwn os yw eich pryder yn ymwneud yn bennaf neu'n unig ag ymddygiad staff y Cyngor neu faterion y mae'r Cyngor yn gyfrifol amdanynt.

Fodd bynnag, os yw eich pryder yn ymwneud yn unig neu'n bennaf ag ymddygiad eich cyflogwr eich hun (contractwr y Cyngor) neu faterion o fewn ei gyfrifoldeb, dylech ystyried yn gyntaf adrodd eich pryderon i'ch cyflogwr eich hun (gan mai dyma'r ffordd symlaf o sicrhau eich bod yn gyfreithiol. gwarchoddedig).

Os nad ydych yn teimlo y gallwch godi eich pryderon gyda'ch cyflogwr, efallai y byddai'n briodol adrodd i rywun arall, megis y Cyngor, ac efallai y byddwch yn dal i gael eich diogelu'n gyfreithiol, os byddwch yn gweithredu'n gyfrifol yn y ffyrdd a nodir gan y gyfraith. Gall yr elusen annibynnol, Public Concern at Work (manylion cyswllt a restrir yn y Rhestr Cysylltiadau Allanol ar ddiwedd y Polisi hwn) ddarparu cyngor cyfrinachol ac ymarferol am ddim ar y ffordd orau i fynegi pryder a lleihau unrhyw risg i chi'ch hun.

2.5 **Staff Ysgolion** * - Fel arfer dylech godi eich pryderon gyda'ch rheolwr llinell, y pennaeth, Cadeirydd y Llywodraethwyr neu lywodraethwr ysgol arall yn eich ysgol. Dylai fod gan eich ysgol ei Pholisi Chwythu'r Chwiban ei hun (y gallwch ofyn amdano gan eich pennaeth neu Gadeirydd y Llywodraethwyr), a dylech ddilyn y polisi hwnnw.

Os teimlwch na allwch godi eich pryderon yn eich ysgol, dylech eu codi gyda'r Cyngor (Cyfarwyddwr Cynorthwyol, Addysg a Dysgu Gydol Oes, 02920 872460) neu sefydliad arall (gweler y Rhestr Cysylltiadau Allanol ar ddiwedd y Polisi hwn), os yw'n briodol. Efallai y byddwch hefyd am ofyn am gyngor gan yr elusen annibynnol, Public Concern at Work.

* DS. Mae staff sy'n gweithio yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion yn dod o dan Bolisi'r Cyngor

Nid yw'r polisi hwn yn berthnasol o dan yr amgylchiadau canlynol:

2.6 Cwynion

Os ydych yn gyflogai, mae gweithdrefnau presennol yn eu lle i'ch galluogi i gyflwyno cwyn yn ymwneud â'ch cyflogaeth eich hun. Dylech bob amser ddefnyddio'r Polisi Datrys cyn y Polisi Chwythu'r Chwiban hwn.

2.7 Ymddygiad Aelodau Etholedig

Dylid codi pryderon ynghylch ymddygiad Aelodau etholedig yn unol â Chod Ymddygiad yr Aelodau.

2.8 Cwynion

Nid yw'r polisi hwn yn disodli'r *Polisi Cwyn corfforaethol* sy'n ymwneud ag ymdrin â chwynion gan aelodau'r cyhoedd am wasanaethau'r Cyngor.

2.9 Gwasanaethau Eraill

Os oes gennych unrhyw bryderon am wasanaeth a ddarperir gan sefydliad arall ar ran y Cyngor dylech gysylltu â darparwr y gwasanaeth yn y lle cyntaf. Mewn achosion lle mae'r Cyngor yn contractio gyda sefydliad preifat gall fod yn briodol hysbysu Maes Gwasanaeth perthnasol y Cyngor. Mewn rhai achosion efallai y bydd angen hysbysu'r sefydliad rheoleiddio priodol hefyd.

Gallai pryderon a godir o dan y Polisi Chwythu'r Chwiban arwain at roi polisïau neu weithdrefnau eraill y Cyngor ar waith, mewn achosion megis:

2.10 Pryderon am blant neu oedolion agored i niwed

(i) Os bydd unrhyw wybodaeth yn codi pryderon am niwed neu niwed posibl i unrhyw blentyn, dylid gwneud atgyfeiriad amddiffyn plant ar unwaith i'r Pwynt Mynediad Plant neu, os yw y tu allan i oriau swyddfa, i'r Tîm Dyletswydd Argyfwng (gweler y Rhestr Gyswllt yn y diwedd y Polisi hwn) lle bydd Gweithiwr Cymdeithasol profiadol yn sicrhau bod Gweithdrefnau Plentyn mewn Angen neu Amddiffyn Plant yn cael eu rhoi ar waith os oes angen, ac yn rhoi unrhyw gyngor ac arweiniad angenrheidiol i chi.

(ii) Os bydd unrhyw wybodaeth yn codi pryderon am niwed neu niwed posibl i oedolyn agored i niwed, dylid adrodd ar y pryderon hyn ar unwaith i'r Tîm Cefnogi Amddiffyn Oedolion Agored i Niwed (POVA) neu, os yw y tu allan i oriau swyddfa, i'r Tîm Dyletswydd Argyfwng (os gwelwch yn dda). gweler y Rhestr Gyswllt ar ddiwedd y Polisi hwn) lle bydd Gweithiwr Cymdeithasol profiadol yn sicrhau bod unrhyw weithdrefnau priodol yn cael eu rhoi ar waith, ac yn rhoi unrhyw gyngor ac arweiniad gofynnol i chi.

(iii) Os oes gennych bryderon am berygl uniongyrchol sydd angen ymateb brys neu os ydych yn meddwl bod trosedd yn cael ei chyflawni, dylid cysylltu â'r heddlu ar 101 neu 999. Ni ddylech fyth oedi cyn cymryd camau brys i ddiogelu plentyn neu oedolyn agored i niwed.

2.11 Materion disgyblu

Os bydd mater a godir yn arwain at gamau disgyblu, bydd y *Polisi a Gweithdrefn Disgyblu'r Cyngor* yn berthnasol.

2.12 Twyll neu Lygredd

Lle mae amheuaeth o unrhyw dwyll, llygredd neu amhriodoldeb ariannol, ymchwilir i'ch pryderon yn unol â'r *Polisi Twyll, Llwgwrwobrwyo a Llygredd*.

2.13 Ar gyfer unrhyw bryderon yr ymdrinnir â hwy o dan baragraffau 2.10, 2.11 a 2.12 uchod, mae'n bwysig nodi y bydd gennych hawl o hyd i'r amddiffyniad a roddir i chwythwyr chwiban yn unol â thelerau'r Polisi hwn. Os eir i'r afael â'ch pryderon neu os ymchwilir iddynt o dan bolisi neu weithdrefn wahanol, er enghraifft, gweithdrefnau amddiffyn plant, dylech gael eich hysbysu o hyn ac, os dymunwch, gallwch wirio bod eich adroddiad wedi'i gofnodi fel adroddiad chwythu'r chwiban o dan yr amddiffyniad. o'r Polisi Chwythu'r Chwiban. Os oes unrhyw wrthdaro rhwng darpariaethau'r Polisi Chwythu'r Chwiban ac unrhyw un polisi perthnasol arall neu weithdrefn, bydd y Swyddog Monitro yn penderfynu pa un a ddylai fodoli.

3. DIOGELU A DIOGELU YN ERBYN AFLONYDDU NEU ERLEDIGAETH

3.1 Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i arfer da a safonau uchel ac mae eisiau bod yn gefnogol i weithwyr ac eraill sy'n dod o dan y polisi hwn.

Eich hawliau cyfreithiol

- 3.2 Mae Deddf Datgelu er Lles y Cyhoedd 1998 yn darparu amddiffyniad cyfreithiol, o dan rai amgylchiadau, i weithwyr sy'n gwneud datgeliadau er budd y cyhoedd am gamymddwyn (cyfeirir atynt fel 'Datgeliadau Gwarchoddedig'). Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn anghyfreithlon i'r Cyngor ddiswyddo unrhyw un neu ganiatáu iddynt gael eu herlid ar y sail eu bod wedi gwneud datgeliad cyfreithlon priodol yn unol â'r Ddeddf.
- 3.3 Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall y penderfyniad i adrodd am bryder fod yn un anodd i'w wneud. Os yw'r hyn yr ydych yn ei ddweud yn wir, ni ddylai fod gennych unrhyw beth i'w ofni oherwydd byddwch yn gwneud eich dyletswydd i'ch cyflogwr a'r rhai yr ydych yn darparu gwasanaeth ar eu cyfer.
- 3.4 Ni fydd y Cyngor yn goddef unrhyw aflonyddu nac erledigaeth (gan gynnwys pwysau anffurfiol) a bydd yn cymryd camau priodol, gan gynnwys camau disgyblu os oes angen, i'ch diogelu pan fyddwch yn codi pryder er budd y cyhoedd.

Cefnogaeth i chi

- 3.5 Drwy gydol y broses hon:
- byddwch yn cael cefnogaeth lawn gan yr Uwch Reolwyr
 - bydd eich pryderon yn cael eu cymryd o ddifrif; a
 - bydd y Cyngor yn gwneud popeth o fewn ei allu i'ch helpu drwy gydol yr ymchwiliad
 - e.e. darparu gwasanaethau eiriolaeth, dehonglwyr ac ati.
- 3.6 Os yn briodol, bydd y Cyngor yn ystyried eich adleoli dros dro am gyfnod yr ymchwiliad.
- 3.7 I'r rhai nad ydynt yn weithwyr i'r Cyngor, bydd y Cyngor yn ymdrechu i ddarparu cyngor a chefnogaeth briodol lle bynnag y bo modd.
- 3.8 Ni fydd unrhyw ymchwiliad i honiadau o gamymddwyn posibl yn dylanwadu nac yn cael ei ddylanwadu gan weithdrefnau eraill megis ymchwiliadau a gwrandawladau o dan y gweithdrefnau disgyblu, salwch, gallu, diswyddo neu unrhyw weithdrefnau diswyddo eraill sydd eisoes yn effeithio arnoch chi neu a allai effeithio arnoch yn y dyfodol.

4. CYFRINACHEDD

Bydd pob pryder a adroddir er budd y cyhoedd yn cael ei drin yn gyfrinachol ac ni fydd eich hunaniaeth yn cael ei ddatgelu heb eich caniatâd, oni bai bod angen datgelu yn ôl y gyfraith neu fod angen i'r Cyngor fynd i'r afael â'r pryderon. Bydd hyn yn cael ei drafod gyda chi. Dylech werthfawrogi efallai na fydd yn bosibl ymchwilio'n briodol i'ch pryderon heb ddatgelu ffynhonnell y wybodaeth, ac efallai y gofynnir i chi ddod ymlaen fel tyst a rhoi datganiad fel rhan o'r dystiolaeth ar yr adeg briodol.

5. HONIADAU ANHYSBYS

- 5.1 Mae'r Polisi hwn yn eich annog i roi eich enw i'ch honiad pryd bynnag y bo modd. Mae pryderon a fynegir yn ddiennw yn llawer llai pwerus ond cânt eu hystyried yn ôl disgrisiwn y Cyngor. Dylid cofio y bydd cyfrinachedd yn cael ei gadw lle bynnag y bo modd.
- 5.2 Wrth arfer y disgrisiwn hwn byddai'r ffactorau i'w hystyried yn cynnwys:
 - difrifoldeb y materion a godwyd;
 - hygredd y pryder; a
 - y tebygolrwydd o gadarnhau'r honiad o ffynonellau y gellir eu priodoli.
- 5.3 Byddai'n well gan y Cyngor pe baech yn mynegi eich pryderon yn ddiennw, os oes angen, yn hytrach na pheidio ag aros yn dawel am ddrwgweithredu o fewn y Cyngor.

6 HONIADAU GWIRIONEDDOL

Os byddwch yn gwneud honiad er budd y cyhoedd, ond nad yw'n cael ei gadarnhau gan yr ymchwiliad, ni fydd unrhyw gamau'n cael eu cymryd yn eich erbyn. Fodd bynnag, os byddwch yn gwneud honiad anwir yn wacsaw, yn faleisus neu er budd personol, efallai y cymerir camau disgriylu neu unrhyw gamau priodol eraill yn eich erbyn.

7 DIOGELU DATA

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau defnydd diogel a phriodol o wybodaeth personol yn unol ag egwyddorion y Ddeddf Diogelu Data ac mae wedi mabwysiadu Polisi a Gweithdrefn Diogelu Data i'r diben hwn. Os oes gennych unrhyw bryderon ynghylch prosesu data personol, dylech gyfeirio at y Polisi a Gweithdrefn Diogelu Data a cheisio cyngor gan Reolwr Llywodraethu Gwybodaeth y Cyngor, os oes angen.

8 SUT I GODI PRYDER

- 8.1 Fel cam cyntaf, fel arfer dylech godi pryderon gyda'ch rheolwr uniongyrchol neu'r lefel reoli nesaf. Mewn rhai achosion, gall fod yn fwy priodol codi pryderon gyda rhywun uwch neu'n uniongyrchol gydag un o'r cysylltiadau mewnol a restrir ar ddiwedd y ddogfen hon. Mae hyn yn dibynnu, fodd bynnag, ar ddifrifoldeb a sensitifrwydd y materion dan sylw a phwy sy'n cael ei amau o gamymddwyn. Er enghraifft, os credwch fod eich rheolaeth yn gysylltiedig, dylech gysylltu â'r Prif Weithredwr, y Swyddog Adran 151, y Swyddog Monitro neu'r Rheolwr Archwilio. Os bydd unrhyw wybodaeth yn codi pryderon am niwed neu niwed posibl i naill ai plant neu oedolion agored i niwed, yna dylid adrodd ar y pryderon hyn ar unwaith i'r Pwynt Mynediad Plant (CAP) neu'r Tîm Cefnogi Amddiffyn Oedolion Agored i Niwed yn ôl y digwydd, neu tu allan i oriau i'r Tîm Dyletswydd Argyfwng.
- 8.2 Gellir codi pryderon ar lafar neu'n ysgrifenedig. Os dymunwch wneud adroddiad ysgrifenedig, fe'ch gwahoddir i ddefnyddio'r fformat canlynol:
 - cefndir a hanes y pryder (gan roi dyddiadau perthnasol); a
 - y rheswm pam eich bod yn arbennig o bryderus am y sefyllfa.

Gellir defnyddio Ffurflen Adroddiad Chwythu'r Chwiban y Cyngor (dogfen CIS 4.C.241).

- 8.3 Os codir eich pryder ar lafar, cymerir nodyn ysgrifenedig yn unol â'r fformat uchod.
- 8.4 Po gyntaf y byddwch yn mynegi pryder, yr hawsaf yw hi i weithredu.
- 8.5 Er na ddisgwylir i chi brofi gwirionedd honiad heb amheuaeth, bydd angen i chi ddangos i'r sawl y cysylltwyd ag ef bod sail resymol i'ch pryder.
- 8.6 Gellir cael cyngor neu arweiniad ar sut i fynd ar drywydd materion sy'n peri pryder gan eich rheolwr llinell neu'r bobl a enwir yn y Rhestr Cyswllt Mewnol ar ddiwedd y ddogfen hon.
- 8.7 Efallai y byddwch am ystyried trafod eich pryder gyda chydweithiwr yn gyntaf ac efallai y bydd yn haws i chi godi'r mater os oes dau (neu fwy) ohonoch sydd wedi cael yr un profiad neu sydd â'r un pryderon.
- 8.8 Gallwch wahodd eich cynrychiolydd undeb llafur neu gydweithiwr i fod yn bresennol yn ystod unrhyw gyfarfodydd neu gyfweiliadau mewn perthynas â'r pryderon a godwyd gennych.

9 SUT BYDD Y CYNGOR YN YMATEB

- 9.1 Rhaid i'r person yr ydych yn adrodd eich pryderon iddo o dan y polisi hwn, yn ei dro, eu hadrodd i'r Swyddog Monitro o fewn pum diwrnod gwaith.
- 9.2 Bydd y Cyngor yn ymateb i'ch pryderon. Peidiwch ag anghofio nad yw profi eich pryderon yr un peth â naill ai eu derbyn neu eu gwrthod.
- 9.3 Lle bo'n briodol, gall y materion a godwyd:
- cael eu hymchwilio gan reolwyr, archwilio mewnol, neu drwy'r broses ddisgyblu
 - arwain at roi polisïau neu weithdrefnau eraill ar waith, megis gweithdrefnau amddiffyn plant
 - cael eu cyfeirio at yr heddlu
 - cael eu cyfeirio at Swyddfa Archwilio Cymru
 - yn destun ymchwiliad annibynnol.
- 9.4 Er mwyn amddiffyn unigolion a'r rhai a gyhuddir o gamymddwyn neu gamymddwyn posibl, gwneir ymholiadau cychwynnol i benderfynu a yw ymchwiliad yn briodol ac, os felly, ar ba ffurf y dylai fod. Yr egwyddor gor-redol a fydd gan y Cyngor mewn golwg yw budd y cyhoedd. Bydd pryderon neu honiadau sy'n dod o fewn cwrpas gweithdrefnau penodol (er enghraifft, amddiffyn plant, oedolion agored i niwed, materion gwahaniaethu neu aflonyddu) fel arfer yn cael eu cyfeirio i'w hystyried o dan y gweithdrefnau hynny.
- 9.5 Gellir datrys rhai pryderon trwy weithredu y cytunwyd arno heb fod angen ymchwiliad. Os bydd angen gweithredu ar frys, bydd hyn yn cael ei wneud cyn cynnal unrhyw ymchwiliad.
- 9.6 O fewn deg diwrnod gwaith o godi pryder, bydd y Swyddog Monitro yn ysgrifennu atoch:
- cydnabod bod y pryder wedi ei dderbyn
 - nodi sut mae'r Cyngor yn bwriadu ymdrin â'r mater
 - rhoi amcangyfrif o faint o amser y bydd yn ei gymryd i ddarparu ymateb terfynol
 - dweud wrthy'ch a oes unrhyw ymholiadau cychwynnol wedi'u gwneud
 - rhoi gwybodaeth i chi am y cymorth sydd ar gael i chi, a
 - dweud wrthy'ch a fydd ymchwiliadau pellach yn cael eu cynnal ac os na fydd, pam.
- 9.7 Bydd maint y cyswllt rhwng y swyddogion sy'n ystyried y materion a chi yn dibynnu ar natur y materion a godwyd, yr anawsterau posibl, ac eglurder y wybodaeth a ddarperir. Os bydd angen, bydd y Cyngor yn gofyn am ragor o wybodaeth gennych chi.
- 9.8 Lle trefnir unrhyw gyfarfod, oddi ar y safle os dymunwch, gallwch ddod â chynrychiolydd undeb neu gydweithiwr gyda chi.
- 9.9 Bydd y Cyngor yn cymryd camau i leihau unrhyw anawsterau y gallech eu cael o ganlyniad i fynegi pryder. Er enghraifft, os oes angen i chi roi tystiolaeth

mewn achosion troseddol neu ddisgyblu, bydd y Cyngor yn trefnu i chi gael cyngor ar y weithdrefn.

- 9.10 Mae'r Cyngor yn derbyn bod angen i chi fod yn sicr bod y mater wedi cael sylw priodol. Felly, yn amodol ar gyfyngiadau cyfreithiol, byddwn yn eich hysbysu o ganlyniad unrhyw ymchwiliad, ond rhaid i chi gadw'r wybodaeth honno'n gyfrinachol.

10

MONITRO AC ADOLYGU

- 10.1 Mae'r Swyddog Monitro yn gyfrifol am gynnal a gweithredu'r polisi hwn. Mae'r swyddog hwnnw'n cadw cofnod o'r pryderon a godwyd a'r canlyniadau (ond ar ffurf nad yw'n peryglu eich cyfrinachedd) a bydd yn adrodd yn ôl yr angen i'r Pwyllgor Safonau a Moeseg.
- 10.2 Mae'r Pwyllgor Safonau a Moeseg wedi'i awdurdodi ar ran y Cyngor i oruchwylio a monitro gweithdrefnau Chwythu'r Chwiban y Cyngor ac ystyried unrhyw faterion moesegol sy'n codi. Bydd y Pwyllgor yn adolygu'r polisi a'i weithrediad yn flynyddol ac yn gwneud unrhyw newidiadau angenrheidiol, ac eithrio mân gywiriadau a diweddariadau y gall y Swyddog Monitro eu gwneud.

11 SUT Y GELLIR MYND Â'R MATER YMHELLACH

- 11.1 Bwriad y polisi hwn yw rhoi llwybr i chi o fewn y Cyngor i godi pryderon. Mae'r Cyngor yn credu mai dyma'r ffordd fwyaf effeithiol o fynd i'r afael â'ch pryderon ac mae'n gobeithio y byddwch yn fodlon ar unrhyw gamau a gymerwyd. Os nad ydych, ac os teimlwch ei bod yn iawn i fynd â'r mater y tu allan i'r Cyngor, rhoddir pwyntiau cyswllt posibl pellach yn y Rhestr Cyswllt Allanol ar ddiwedd y llyfryn hwn.
- 11.2 Os byddwch yn codi eich pryderon y tu allan i'r Cyngor gyda 'Rheoleiddiwr Penodedig' (gweler y Rhestr Cysylltiadau Allanol), bydd gennych hawl o hyd i amddiffyniad statudol y Ddeddf Datgelu er Lles y Cyhoedd os ydych yn credu'n rhesymol eich bod wedi gweithredu yn gyhoeddus. diddordeb, mae'r wybodaeth / honiadau yn wir, ac mae'r mater o fewn cyfrifoldeb y Rheoleiddiwr hwnnw. Os byddwch yn gwneud datgeliad ehangach, er enghraifft, i'r cyfryngau, mae perygl na fyddwch wedi'ch diogelu'n statudol, yn dibynnu a oes achos dilys dros fynd yn ehangach ai peidio.
- 11.3 Os byddwch yn mynd â'r mater y tu allan i'r Cyngor, bydd angen i chi hefyd sicrhau nad ydych yn datgelu gwybodaeth a ddylai fod yn gwbl gyfrinachol. Bydd angen i chi gadarnhau hyn gyda'r person neu'r sefydliad y byddwch yn penderfynu cysylltu ag ef. Fodd bynnag, dylech nodi bod, gan gyfraith, ni allwch gael eich atal rhag gwneud Datgeliad Gwarchodedig (datgeliad cyfreithlon priodol o dan y Ddeddf Datgelu er Lles y Cyhoedd) gan unrhyw gymal cyfrinachedd mewn cytundeb rhyngoch chi a'ch cyflogwr (er enghraifft, mewn Cytundeb Setliad), a bydd unrhyw gymal o'r fath yn fod yn gyfreithiol annilys.

- 11.4 Dylech geisio cyngor, er enghraifft, gan yr elusen annibynnol, Protect (a elwid gynt yn Public Concern at Work, y mae ei manylion cyswllt wedi'u rhestru yn y Rhestr Cysylltiadau Allanol isod), cyn codi eich pryderon y tu allan i'r Cyngor i wneud yn siŵr eich bod yn cael eu hamddiffyn.

RHESTR CYSYLLTIADAU MEWNOL

Gellir cael cyngor neu arweiniad ar sut i fynd ar drywydd materion sy'n peri pryder gan unrhyw un o'r bobl a enwir isod:

Prif Weithredwr	Paul Orders	029 2087 2401
Swyddog Monitro	Davina Fiore	029 2087 3860
Cyfarwyddwr Corfforaethol, Adnoddau a Swyddog Adran 151	Chris Lee	029 2087 2300
Rheolwr Archwilio	Chris Pyke	029 2087 3455
Pwyllgor Safonau a Moeseg	Jason Bartlett, Cadeirydd (Annibynnol) Gellir cysylltu ag ef drwy'r Gwasanaethau Pwyllgorau	029 2087 2412
Ar gyfer adroddiadau am dwyll, llwgrwobrwyo neu amhriodoldeb ariannol arall	fraud@cardiff.gov.uk	02920 872 284

Unrhyw Brif Swyddog neu unrhyw swyddog undeb llafur lleol.

Dylid adrodd ar unwaith am bryderon ynghylch niwed neu niwed posibl i blant neu oedolion agored i niwed i:

Pwynt Mynediad y Plant (CAP)	029 2063 6490
POVA Tîm Cymorth (Amddiffyn Oedolion Agored i Niwed)	029 2053 6436
Tîm Dyletswydd Argyfwng (tu allan i oriau)	029 2078 8570
Rheolwr Gweithredol, Diogelu Plant ac Oedolion Agored i Niwed	029 2087 3830

Gellir trafod pryderon ynghylch prosesu data personol gyda'r Rheolwr Llywodraethu Gwybodaeth, y gellir cysylltu ag ef ar 02920 873317

RHESTR GYSYLLTIADAU ALLANOL

Os ydych wedi defnyddio'r gweithdrefnau mewnol priodol ac yn anfodlon ag unrhyw gamau a gymerwyd mewn perthynas â'ch pryderon ac os ydych yn teimlo ei bod yn iawn mynd â'r mater y tu allan i'r Cyngor, rhoddir pwyntiau cyswllt posibl pellach isod. Pwysleisir nad yw'r rhestr isod yn hollgynhwysfawr, ac mae croeso i chi gysylltu ag unrhyw sefydliad y teimlwch y bydd yn gallu delio'n briodol â'ch pryderon.

Rheoleiddwyr Rhagnodedig

(Gweler paragraff Polisi 11.2)

Mae rhestr lawn ar gael gan yr elusen annibynnol, Public Concern at Work (manylion cyswllt isod), ac mae'n cynnwys y canlynol:

Archwilydd Cyffredinol Cymru	029 2032 0500
Llinell help Chwythwyr Chwiban Swyddfa Archwilio Cymru	02920 320 522
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	0300 790 0203
Asiantaeth yr Amgylchedd	03708 506 506 or 0800 807060 (24-hour line)
Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch	0845 300 9923 (fatal and major incidents only) or www.hse.gov.uk
Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru	0300 062 8800
Comisiynydd Plant Cymru	01792 765600
Asiantaeth Safonau Bwyd	020 7276 8000 or 020 7270 8960 (argyfwng yn unig)
Comisiynydd Gwybodaeth	01625 545745
Y Gymdeithas Genedlaethol er Atal Creulondeb i Blant (NSPCC)	0808 800 5000

Arall

Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru	0844 264 0670
Cyrff proffesiynol ee. Y Siartredig Sefydliad Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (Cymru)	029 2052 3470
Heddlu De Cymru	101 or 999 (argyfwng yn unig)
Eich Canolfan Cyngor ar Bopeth leol	Gweler y Tudalennau Melyn am rifau lleol

Eich undeb llafur

Os ydych chi'n ansicr a ydych chi'n defnyddio'r weithdrefn hon neu sut i ddefnyddio'r weithdrefn hon neu os ydych chi eisiau cyngor annibynnol, gallwch gysylltu â'r elusen annibynnol Protect (Public Concern at Work gynt) ar 020 3117 2520. Gall eu cyfreithwyr roi cyngor cyfrinachol am ddim i chi ar unrhyw adeg ar sut i codi pryder am gamymddwyn difrifol yn y gwaith.

